

08.12.2016

INKA/1

§ 199

Raitiovaunujen toimitusta koskevan hankintasopimuksen toimitusoptio- n käyttäminen nykyisten matalalattiaraitiovaunujen korvaavien raitiovaunujen hankkimiseksi

HEL 2016-011453 T 02 08 01 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti käyttää Transtech Oy:n kanssa 24.3.2011 tehdyn hankintasopimuksen mukaisen toimitusoptio-
nro 1 ja oikeuttaa HKL:n hankkimaan suoraan Transtech Oy:ltä yhteensä 20 kappaletta matalalattiaisia 27,4 metriä pitkiä raitio-
vaunuja niin, että arvonlisäveroton kokonaishankintahinta, jossa on otettu huomioon varaosat, on yhteensä enintään 57,3 miljoonaa euroa kustannustasossa 09/2016 (indeksi 1,0714).

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan hankin-
nassa lisä- ja muutostöitä enintään 2,7 miljoonan euron arvonlisäverot-
tomaan hintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ollipekka Heikkilä, kehittämisspäällikö, puhelin: 310 35499
ollipekka.heikkila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Transtech Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätök-
seen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Helsingin seudun liikenne -kun-
tayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asian tausta ja aiemmat päätökset

Liikennelaitos-liikelaitoksen (HKL) tällä hetkellä käytössä oleva raitiovaunukalusto (122 kpl) muodostuu kolmesta eri raitiovaunutyyppistä. Käytössä on korkealattiaisia nivelraitiovaunuja, peruskorjattuja osamatalalattiaisia nivelraitiovaunuja ja täysin matalalattiaisia raitiovaunuja. Raitiovaunun laskennallinen käyttöikä on noin 40 vuotta.

Kokonaan matalalattiaisia raitiovaunuja on käytössä kahta tyyppiä. Variotram-raitiovaunuja (MLRV), jotka Bombardier Transportation Finland Oy on toimittanut vuosina 1998–2004, on käytössä 40 kpl. Kokonaan matalalattiaisia uusia Transtech Oy:n toimittamia Artic-raitiovaunuja (MLRV III) on käytössä 14 kpl. Ns. esisarjan kaksi vaunua toimitettiin vuonna 2013 ja 38 kpl toimitetaan vuosina 2016 – 2018. Kokemukset Artic -raitiovaunuista ovat olleet hyviä. Käyttökustannukset ovat alhaiset ja luotettavuus on kiitettävää.

Bombardier Transportation Finland Oy:n toimittamien raitiovaunujen korien kestävyys ei vastaa HKL:n ja Bombardierin hankintasopimuksissa ja myöhemmin korivikojen ja matalan käytettävyyden vuoksi muutos- ja yhteistyösopimuksessa määriteltyä tasoa. HKL ja Bombardier ovat neuvotelleet Variotram-raitiovaunujen ongelmista tiiviisti vuoden 2015 loppupuolelta alkaen, mutta neuvotteluissa ei tähän mennessä ole päästy tuloksiin, ja HKL on nyt käynnistänyt em. sopimuksia koskevan purkuprosessin.

Nyt tehtävällä raitiovaunujen hankinnalla varaudutaan siihen, että Variotram-raitiovaunut joudutaan poistamaan liikenteestä tämän hetkisen arvion mukaan viimeistään 5/ 2018 alkaen.

HKL:n poistosuunnitelmassa raitiovaunujen poisto-aika on 30 vuotta, joten hankinnan poistovaikutus on noin 2,0 milj. euroa/vuosi. HKL vakuuttaa raitiovaunut kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta; 30 vuoden aikana vakuutusrahastomaksuja kertyy noin 0,9 milj. euroa.

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä noin 36,1 miljoonaa euroa (korkokanta 4 % ja laina-aika 25 vuotta). Hankkeen kokonaiskustannukseen sisältyvä rakentamisen aikainen korko (1,1 milj. euroa) on laskettu erikseen.

Helsingin kaupunginhallitus on esittänyt kaupunginvaltuustolle päätöksellään 14.11.2016 (§ 1015), että kaupunginvaltuusto hyväksyy hankesuunnitelman nykyisten matalalattiaraitiovaunujen korvaamisesta uusilla matalalattiaraitiovaunuilla siten, että hanke käsittää enintään 20 kappaletta matalalattiaisia 27,4 metriä pitkiä raitiovaunuja ja hankkeen ko-

08.12.2016

konaiskustannus, jossa on otettu huomioon varaosat ja varaukset, on yhteensä enintään 61,3 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 9/2016.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hankesuunnitelman esityksen mukaisesti 30.11.2016.

HKL:n johtokunta käsitteli HKL:n talousarviota 2017 ja taloussuunnitelmaa 2017–2019 kokouksessaan 16.8.2016. Talousarvio sisältää HKL:n investointisuunnitelman vuosille 2017–2026. Investointisuunnitelmassa on varattu Variotram-raitiovaunut korvaavien uusien raitiovaunujen hankintaan yhteensä 61,3 milj. euroa vuosille 2017–2019.

Transtechin voimassa oleva raitiovaunujen toimittamista koskeva hankintasopimus ja toimitusoption käyttämien

HKL kilpailutti neuvottelumenettelyä käyttämällä 2009–2010 raitiovaunujen hankinnan, jossa tarjouskilpailuun hyväksytyjen tarjoajien tuli tarjouksissaan antaa perushankinnan hinnan lisäksi hinnat toimitusoptioille 1,2 ja 3. HKL:n johtokunta päätti hankinnasta 2.12.2010 (169 §) ja oikeutti HKL:n tekemään hankintasopimuksen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneen Transtech Oy:n kanssa.

Hankintasopimus tehtiin johtokunnan päätöksen perusteella 24.3.2011. HKL voi hankintasopimuksen toimitusoptioehtojen perusteella hankkia Transtechilta 20–120 kpl raitiovaunuja.

Hankintasopimuksen mukaisen perussarjan Artic-raitiovaunuja on tällä hetkellä liikenteessä 14 kappaletta. Vaunumalli on todettu teknisesti onnistuneeksi eikä sen testi- ja matkustajakäytössä ole havaittu ongelmia. Artic-raitiovaunu ottaa hyvin huomioon Helsingin raitiotieverkon ja Helsingin ilmastolliset olosuhteet.

HKL esittää nyt, että hankintasopimuksen toimitusoption nro 1 perusteella hankitaan Artic-perussarjan (tyyppi A) raitiovaunuja. Hankittaviin raitiovaunuihin tehdään myös ne lisä- ja muutostyöt, joista on sovittu perussarjan raitiovaunujen osalta.

Hankinnan sisältö ja hankinnan aikataulu

Hankinta sisältää 20 yhteen suuntaan ajettavaa matalalattiaista nivelraitiovaunuja, joiden leveys on 2,4 metriä ja pituus noin 27,4 metriä. Vaunut ovat täysin samanlaisia Artic-perussarjan vaunujen kanssa, mikä tulee helpottamaan raitiovaunujen käyttöä ja kunnossapitoa.

Tilattavien raitiovaunujen on todettu soveltuvan hyvin Helsingin ilmasto-olosuhteisiin ja Helsingin ratainfraan.

08.12.2016

Toimitus on aikataulutettu niin, että ensimmäinen vaunu toimitetaan heti perussarjan vaunujen toimituksen päätyttyä niin, että toimitukset jatkuvat keskeytyksettä.

Ensimmäinen vaunu toimitetaan vielä vuoden 2018 aikana ja koko 20 vaunun sarja on toimitettu ja liikenteessä vuoden 2019 lopussa. Täsmällinen toimitusaikataulu määritellään hankintasopimuksessa.

Kalustohankinnan hinta

Raitiovaunujen kokonaishankintahinta on hankintasopimuksen optioehtojen mukaan yhteensä 54,3 miljoonaa euroa.

Hankintaan sisältyy lisäksi raitiovaunujen kunnossapitoa varten tarpeellinen varaosapaketti, jonka hinta on 3 milj. euroa.

Hankinnan lisä- ja muutostyövaraus on 5 % eli 2,7 miljoonaa euroa. Lisä- ja muutostöistä, joista on sovittu perussarjan raitiovaunujen osalta, aiheutuu optiosarjan osalta kustannuksia jo yhteensä 0,9 miljoonaa euroa, eli lisä- ja muutostöihin jää vielä käytettäväksi 1,8 miljoonaa euroa.

Suorahankinnan perustelu

Lain vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista 30.1 §:n mukaan hankintayksikkö voi tehdä suorahankinnan, kun alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä tavarahankinta on lisätilaus, jonka tarkoituksena on aikaisemman toimituksen tai laitteiston osittainen korvaaminen tai laajentaminen.

Nyt päätettäväksi toimitusoption käyttämisessä on kyse edellä tässä tarkoitettusta lisätilauksesta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ollipekka Heikkilä, kehittämisspällikö, puhelin: 310 35499
ollipekka.heikkila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Transtech Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätök-

08.12.2016

INKA/1

seen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Helsingin seudun liikenne -kun-
tayhtymä

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 01.11.2016 § 177

HEL 2016-011453 T 02 08 01 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n käyttämään Transtech Oy:n (Transtech) kanssa 24.3.2011 tehdyn hankintasopimuksen mukaisen toimitusoption nro 2 ja oikeuttaa HKL:n tilaamaan suorahankintana Transtechilta Raide-Jokerin liikennöintiä varten yhteensä 29 kappaletta kahteen suuntaan ajettavia noin 35 metriä pitkiä raitiovaunuja niin, että hankinnan kokonaiskauppahinta on enintään 100,5 miljoonaa euroa, josta raitiovaunujen osuus on 95,2 miljoonaa euroa ja vaihto- ja varaosien sekä erityistyökalujen osuus on 5,3 miljoonaa euroa, kaikki hinnat ilman arvonlisäveroä.

Hankinta tehdään alkuperäisen hankintasopimuksen pohjalta tehtävän toimitusoptiota nro 2 koskevan hankintasopimuksen ehtojen mukaisesti.

Johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan edellä mainittuun kalustohankintaan liittyviä lisä- ja muutostöitä enintään 2,6 miljoonalla eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ollipekka Heikkilä, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35499
ollipekka.heikkila(a)hel.fi